

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра теорії і методики виховання

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

«ЯК РОЗРОБИТИ І РЕАЛІЗУВАТИ ЗМІСТ НАУКОВОГО ПРОЄКТУ»

**для здобувачів освітнього рівня
доктор філософії (PhD),
педагогів закладів загальної середньої і
позашкільної освіти,
членів молодіжних громадських організацій.**

Рівне-2021

Авторський знак П-89

УДК 001. 89 (072)

Пустовіт Г. П. **ЯК РОЗРОБИТИ І РЕАЛІЗУВАТИ ЗМІСТ НАУКОВОГО ПРОЄКТУ.** Методичні рекомендації для здобувачів освітнього рівня доктора філософії (PhD), педагогів закладів загальної середньої і позашкільних освіти, членів молодіжних громадських організацій. Рівне, РДГУ, 2021. 56 с.

Розглянуто і рекомендовано до друку на засіданні кафедри теорії і методики виховання РДГУ (Протокол № 8 від «30» червня 2021 року).

Рекомендовано до друку науково-технічною радою РДГУ (протокол №2 від «30» червня 2021 року).

Рецензенти:

Коляда Н. М. – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Харченко С. Я. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної педагогіки Луганського національного університету імені Тараса Шевченка.

У методичних рекомендаціях здійснено аналіз і характеристику основних підходів до вибору теми і розроблення змісту наукового проєкту (наукового дослідження), схарактеризовано підходи до визначення його актуальності і сутнісних характеристик можливих етапів підготовки і здійснення, подано орієнтовні обсяги наукових інформаційних матеріалів та відповідних дій учасників такого проєкту з його ефективної реалізації. Ґрунтовно розкрито особливості підготовчої роботи з написання змісту наукового проєкту (наукового дослідження), схарактеризовано проєктування можливих результатів кожного з його етапів, способів підвищення ефективності діяльності його учасників, спрямованої на досягнення обґрунтованих у проєкті мети і завдань.

Методичні рекомендації можуть бути використані здобувачами освітнього рівня доктора філософії (PhD), педагогами закладів загальної середньої і позашкільної освіти, членами молодіжних громадських організацій.

©РДГУ, 2021

Загальне визначення сутності наукового проєкту (наукового дослідження)

Мета наукового проєкту – це всебічне, системне, достовірне та планомірне вивчення певного об'єкта, явища чи процесу, їх структури, змісту, спрямування, наявних зв'язків та їх співвідношення на основі застосування наукових підходів, принципів, методів і засобів пізнання, а також отримання і упровадження їх результатів в освітню практику. А тому кожний науковий проєкт має свій об'єкт і предмет дослідження.

За цих умов об'єкт наукового проєкту (наукового дослідження) – це філософсько-культурологічна, психолого-педагогічна, соціально-педагогічна й освітня методологія чи теорія або ж матеріальна чи гуманістична система. У свою чергу, предмет наукового проєкту (наукового дослідження) розглядається як певна конкретна структурна одиниця методології чи теорії або ж матеріальної чи гуманістичної системи, закономірності взаємодії їх елементів у їх внутрішній побудові і поза нею. А також закономірності й тенденції її становлення і розвитку, різні властивості та якості цієї системи [4].

Науковий напрям за своєю сутністю є відображенням певної науки або комплексом наук, у межах яких виконується наукова робота. Розрізняють філософські, культурологічні, гуманістичні, технічні, біологічні, історичні та інші напрями з можливою їх деталізацією. Тоді структурною одиницею наукового

напряму є актуальні наукові проблеми (сукупність проблем, що мають одне підґрунтя, напрям чи мету).

Відтак, наукові проблеми – це сукупність складних теоретичних і практичних завдань, вирішення яких набуло особливої актуальності в певній галузі науки чи на їх стику. Тоді за своєю сутністю наукові теми відображають конкретні логічно вибудовані складові частини проблеми або ж визначене й обґрунтоване коло наукових питань. У цій ієрархії наукових понять основоположними є наукові питання, як невід’ємні складові частини наукової теми або ж її окремі завдання чи конкретні задачі [2].

На підставі зазначеного вище можемо констатувати, що кожний науковий проєкт (наукове дослідження) належить до певного конкретного наукового напрямку. Сьогодні набула визнання їх класифікація за науковим рівнем: фундаментальні (розпочаті головним чином, щоб продукувати нові знання незалежно від перспектив застосування); прикладні (мають на меті одержання і використання знань для конкретних практичних цілей); пошукові (спрямовані на створення нової технології чи методики та нових способів, запропонованих на основі здобутих результатів фундаментальних досліджень); дослідно-експериментальні (здійснюються переважно з метою перевірки ефективності обґрунтованих нових чи удосконалених наукових підходів, форм, методів і засобів, певних явищ і процесів); дослідно-конструкторські розробки (метою є розроблення й упровадження у практику конструкторських розробок); за джерелом фінансування наукові проєкти (наукові

дослідження) поділяються на: держбюджетні; прикладні; договірні [1].

Вибір напрямку і теми наукового проєкту (наукового дослідження)

Важливим під час визначення напрямку здійснення наукового проєкту (наукового дослідження) є саме формулювання проблеми, що вимагає насамперед ґрунтовного вивчення стану наукових розробок у цьому напрямі. А також їх відображення у певних конструктах, а саме:

- знання, що набули загального визнання наукової спільноти та достатньо перевірені на практиці;

- питання, які є недостатньо на сьогодні розробленими, а тому вимагають наукового обґрунтування та вирішення;

- невирішені до сьогодні питання, що є наслідком осмислення певної теорії чи запропоновані практикою або ті, що виникли під час визначення теми наукового проєкту (наукового дослідження).

Такий підхід надає змогу з'ясувати зміст проблеми, а у кожній темі виявити орієнтовну сферу дослідження. Наступним кроком є конкретизація всіх складових досліджуваного об'єкта, явища чи процесу, завдяки виявленню внутрішніх причинно-наслідковий зв'язків у їх межах чи між ними. Такий підхід дає змогу виявити похідні проблеми, кожна з яких має стати об'єктом деталізації, що дасть змогу визначити й схарактеризувати конкретні цілі і загальну мету та завдання наукового проєкту (наукового дослідження).

Навчальне видання

**ЯК РОЗРОБИТИ І РЕАЛІЗУВАТИ
ЗМІСТ НАУКОВОГО ПРОЄКТУ**

**Методичні рекомендації для здобувачів освітнього рівня
доктора філософії (PhD), педагогів закладів загальної
середньої і позашкільних освіти, членів молодіжних
громадських організацій.**

Комп'ютерний набір та верстка: Бабяр А. А.

Підписано до друку: 30.06.2021

Тираж 50 прим.

Замовлення №32–17/21

Кафедра теорії і методики виховання РДГУ.

Україна, 33000,

м. Рівне, Пластова, 29.

Тел. (0362) 63-33-34

Віддруковано засобами оперативної поліграфії
VPM-ПОЛІГРАФ
вул. Київська, 36, м. Рівне, 33027;
тел.: 0800-33-51-57